

Дніпровський театр ім. Тараса Шевченка

Кращі вистави Дніпровського національного академічного українського музично-драматичного театру ім. Тараса Шевченка можна переглянути онлайн.

Театр пропонує найкращі архівні вистави: «Марія Стюарт», «8 люблячих жінок», «Конкурс, або вояж до Сингапуру», «Аршин мал алан», «Старомодна комедія», «Наполеон і Корсиканка». Знайти їх можна за посиланням: <https://ukrdrama.dp.ua/>

Кам'янський театр ім. Лесі Українки

Академічний музично-драматичний театр ім. Лесі Українки м. Кам'янського на час карантину відкрив доступ до відеозаписів своїх вистав. Заклад став частиною проекту «Культура онлайн».

Театр відкрив доступ до трагікомедій «Забути Герострат!», «Дуже проста історія», комедії «Шельменко-денщик» та балету-феерії «Душа поета».

Вистави доступні на YouTube каналі театру за посиланням: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLYTH2WkLHd0pLdKMBoT-gGtFuAJNvcsecQ>. Список для онлайн перегляду буде оновлюватись. Слідкуйте за інформацією на офіційній сторінці театру у Facebook: <https://www.facebook.com/TeatrLesiKamyanske/>

Музеї Дніпропетровщини

• Дніпропетровський художній музей започаткував нову рубрику «Музейники про перлини колекції» у Facebook: <https://www.facebook.com/artmuseumdp/> А ще – пропонує онлайн-тур музею: https://artmuseum.dp.ua/?page_id=8594

• Дніпропетровський національний історичний музей імені Д.І. Яворницького підготував серію постів (<https://www.facebook.com/yavornytkskymuseum/>) про видатних земляків, історичні події, цікаві факти, унікальні експонати. А ще – список майстер-класів (<https://www.facebook.com/yavornytkskymuseum/>), які разом з дітьми можна повторити у домашніх умовах, не докладаючи багато зусиль. Музей пропонує відправляти свої роботи в Телеграм за номером +380674474706, іх публікуватимуть на сторінці музею в Instagram. Автори робіт, які наберуть найбільшу кількість реакцій, отримають призи.

Віртуальні тури історичним музеєм та музеєм АТО – [www.museum.dp.ua/virtual-tours.html..](http://www.museum.dp.ua/virtual-tours.html)

З метою забезпечення у навчальних закладах виконання освітніх програм, переведення працівників і здобувачів освіти на дистанційну форму роботи і навчання Дніпровська академія неперервної освіти надала методичні рекомендації «Про організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину».

Далі – на стор.: 4-5

Електронні ресурси

На сторінці обласного наукового бібліотечно-інформаційного центру Дніпровської академії неперервної освіти в розділі «Ресурси» (<http://www.dano.dp.ua/uk/struktura-ua/bibliotечно-informatsiyinyy-centr-ua>) розміщені посилання на безкоштовні електронні ресурси: «Електронні бібліотеки України», «Електронні бібліотеки світу», «Електронні бібліотеки зображеній/відео».

На період карантину, який оголошено в Україні у зв'язку з епідеміологічною ситуацією, Дніпровська академія неперервної освіти пропонує «не зупиняти» навчання і на своєму YouTube-каналі започаткувала рубрику «ЗНО на карантині».

У цій рубриці пропонуємо відео деяких тем шкільної програми для кращого засвоєння та більш якісної підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та Державної підсумкової атестації. Переглянути відео ви можете за посиланням https://www.youtube.com/playlist?list=PLfaLjH2s0yAUZL_UgyhRKNMe21err-aB

Підписуйтесь на канал Академії та навчайтесь НЕПЕРЕРВНО!

Весь світ цього року змінюється. Люди сидять вдома, замовляють продукти онлайн, навіть церковну службу дивляться по телевізору, а замість того, щоб іти в гості, вітають рідних онлайн.

Через поширення коронавірусної хвороби цього року вірянам Міністерство охорони здоров'я України рекомендувало задля безпеки утриматись від відвідування храмів. Українці долучилися до церковних службів онлайн – Уряд домовився про трансляцію на українських телеканалах.

Люди змущені на деякий час бути роз'єднаними фізично, але не духовно.

ВЕЛИКДЕНЬ ОНЛАЙН

Дніпропетровщина долучилася до Всеукраїнського проекту #Великденьвдома. Великдень вдома – цьогорічна світова тенденція та нагальна потреба свого дення. Вірянам Дніпропетровщини організували онлайн-трансляції Великодніх богослужінь.

«Нинішня пандемія змусила людей у різних країнах змінити звичний спосіб життя та переглянути формат усталених традицій. І ми, українці, маємо проявити мудрість і розсудливість. З ініціативою провести Великдень вдома виступив Президент України Володимир Зеленський. За даними соціологів, до неї вже присидналися майже 90 % усіх громадян, – зазначив голова Дніпропетровської ОДА Олександр Бондаренко. – Лише від нашої відповідальності залежить розвиток ситуації у регіоні. Пересидимо Великодні свята вдома – і вже через короткий час повернемося до звичного життя. Сходимо до церкви – і карантин може розтягнутися на місяці».

- Через COVID-19 МОН рекомендує у 2019-2020 н.р. не проводити масові заходи, зокрема – останній дзвоники та випускні вечори.

- Документи учням 1-8, 10 кл. про закінчення навчального року (крім переходу в інший заклад): на e-mail/ інший спосіб (оригінал у вересні 2020 р.)

Віряни римо-католицької церкви святкували Великдень першими, 12 квітня. Пряму трансляцію провели Дніпровський Костел Святого Йосипа і Каплиця Матері Божої Салетинської та Святого Антонія Падуанського у Нікополі.

Великодню службу онлайн в області транслювали такі храми: Храм Різдва Пресвятої Богородиці, Свято-Духівський храм, Свято-Троїцький кафедральний собор Дніпропетровської єпархії Української православної церкви – у Дніпрі, Храм святого праведного Петра Багатостражданого – у Нікополі, Храм Покрови Пресвятої Богородиці – у Солоному, Храм Святителя Петра Могили – у Покрові.

Приєдналися дистанційно до богослужінь і парафіяни греко-католицької церкви. Для них онлайн-трансляцію провели два дніпровські храми: Церква Покрови Пресвятої Богородиці, Храм Святого Миколая Чудотворця.

Також недільні богослужіння транслювали на телеканалі UA: ПЕРШИЙ та всіх регіональних філіях супільного мовника.

- Календарно-тематичне планування на 2020-2021 н.р. для 2-11 кл.: проведення вхідного оцінювання рівня знань учнів за 2019-2020 н.р.

- Оформлення свідоцтв про здобуття базової середньої освіти, свідоцтв досягнень, табелів навчальних досягнень – до 15 червня.

Детальніше – на стор. 2

За матеріалами прес-служб Міністерства освіти і науки України та Дніпропетровської ОДА

Про закінчення навчального року та оцінювання під час карантину

(лист-розв'язнення МОН)

В умовах дистанційного навчання педагогічні ради шкіл можуть самостійно визнати деталі освітнього процесу і завершення навчального року, а підсумкове оцінювання може здійснюватись віддалено. Про це йдеється у листі-розв'язненні МОН, оприлюдненому 16 квітня 2020 року (<https://mon.gov.ua/ua/prashodo-provedennya-pidsumkovogo-ocinuvannya-ta-organizovanogo-zavershennya-2019-2020-navchalnogo-roku>).

«Незалежно від термінів карантину школам уже сьогодні варто готовуватись до завершення навчального року. Тому ми надали розширені розв'язнення і рекомендації щодо завершення навчального року та оцінювання в умовах карантину і дистанційного навчання. Рішення Уряду щодо продовження карантину станом на 16 квітня немає, однак МОН готує школи до різних варіантів розвитку подій, щоб завершити навчальний рік максимально ефективно», – зазначила т.в.о. Міністра освіти і науки Любомира Мандзій.

Лист розв'язнене організацію оцінювання в умовах дистанційного навчання. Так, у ньому йдеється про особливості:

- поточного, формувального та підсумкового оцінювання,
- оцінювання учнів 1-2-х класів і 3-х пілотних класів НУШ,
- підсумкового оцінювання учнів, які навчаються за індивідуальною формою.

Розв'язнення також містить рекомендації щодо організованого завершення навчального року. Зокрема, оформлення свідоцтв про здобуття базової середньої освіти, свідоцтв досягнень, табелів навчальних досягнень учнів має бути завершено не пізніше 15 червня 2020 року.

Керівникам шкіл рекомендовано затвердити графіки видачі свідоцтв про здобуття базової середньої освіти випускникам 9-х класів, враховуючи протиепідеміологічні вимоги. Учням 1-8-х, 10-х класів, які не планують навчатися в іншому закладі освіти, рекомендовано надіслати копії відповідних документів електронною поштою або в інший спосіб, а оригінал документа вручити у вересні 2020-2021 н. р.

Під час календарно-тематичного планування на 2020-2021 н. р. Міністерство рекомендує збільшити час на узагальнення та закріплення матеріалу за попередній рік, а у 2-11-х класах провести вхідне оцінювання рівня знань учнів за 2019-2020 н. р.

З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 у 2019-2020 н. р. рекомендовано не проводити масові заходи, зокрема – останні дзвоники та випускні вечори.

Крім того, розв'язнення містить інформацію про особливості зарахування учнів до 5-х класів закладів загальної середньої освіти.

Нагадаємо, усі зміни в освітньому процесі, впроваджені через карантин, відтепер зібралися на окремому сайті: <http://mon-covid19.info/>

Прес-служба Міністерства освіти та науки України

Проект першої в області Школи супергероїв

Уже цьогоріч у дитячих лікарнях області з'являться класи з модерновим дизайном, новими меблями та сучасним обладнанням. Перші два відкриють у Дніпропетровській обласній клінічній лікарні «Фтизіатрія». Мета – аби маленькі пацієнти, які тривалий час перебувають у стаціонарі, могли здобувати знання та спілкуватися з однолітками у «нелікарняному» просторі. Проект першої в області Школи супергероїв презентували в Дніпропетровській ОДА.

«Соціальний проект «Школа супергероїв» реалізуємо разом із громадською організацією «Маленьке серце з мистецтвом». Уже визначили підрядника, який відремонтує приміщення в лікарні «Фтизіатрія». Роботи проведуть обласним коштом», – розповіла заступниця голови Дніпропетровської ОДА Ірина Грицай.

У Школі супергероїв буде два класи. Їх загальна площа – 66,7 кв. м. В одному навчатимуться діти від 6 до 12 років, в іншому – старші учні.

У класах буде магнітно-маркерні стіна та мультимедійна дошка. Сучасні індивідуальні парті для учнів –

із планшетами та ноутбуками. Встановлять також кондиціонер і зволожувач повітря.

«Одночасно у класі навчатимуться від 5 до 12 дітей різного віку. Тому головне завдання учителя – зробити матеріал цікавим для всіх учнів, але в межах навчальної програми», – сказала Ірина Грицай.

Загалом на Дніпропетровщині планують відкрити три Школи супергероїв. У Дніпропетровській обласній клінічній лікарні «Фтизіатрія», Криворізькому протитуберкульозному диспансері та Дніпропетровській обласній дитячій клінічній лікарні.

Національна вчительська премія – 2020

Стартував новий сезон національної вчительської премії Global Teacher Prize Ukraine 2020. Номінувати вчителів на отримання винагороди пропонують і мешканцям Дніпропетровщини. Заповнити анкету кандидата на премію можуть і самі педагоги. Оформити заявку (<https://globalteacherprize.org.ua/>) слід до 1 серпня 2020-го.

«Сьогодні освіченість цінується як ніколи. Саме вона формує в людині відповідальність щодо себе та інших. Під час карантину

це допомагає зберегти здоров'я мільйонів людей і врятувати тисячі життів, – зазначили в департаменті освіти і науки облдержадміністрації. – Дніпропетровщина багата на вчителів-новаторів – креативних, захоплених і відчайдушних. Вони гідні визнання. Тому закликаємо мешканців області: не скуптеся на подяку, згадайте ваших провідників у житті і оформіть заявку на отримання національної премії. Звертаемся й до вчителів: відкіньте

заяву скромність і долучайтесь до участі».

Номінувати педагога на отримання премії Global Teacher Prize Ukraine 2020 можуть учні та випускники минулих років. Висунуту власну кандидатуру організатори пропонують і вчителям. Для цього слід заповнити відповідну анкету – на офіційному сайті премії.

Дедлайн – 1 серпня 2020 року.

Переможця оголосять у Міжнародний день учителя – 3 жовтня 2020-го.

Global Teacher Prize – світова щорічна «Нобелівська премія» для вчителів, започаткована у 2014 році. Національну премію Global Teacher Prize Ukraine ініціювала громадська спілка «Освіторія» у 2017 році – аби відзначити внесок українських вчителів у суспільство та змінити престиж професії педагога. Переможець отримує 250 тисяч гривень та поїздку на Global Education and Skills Forum.

Як підготуватися до ЗНО під час карантину?

Карантин – не канікули, а саме час для підготовки до ЗНО. На допомогу старшокласникам – відеоуроки у YouTube.

«Незважаючи на карантин, школярі мають продовжувати опановувати знання. Для учнів різних класів – онлайн-уроки на телебаченні та в мережі Інтернет, – розповіли в департаменті освіти і науки Дніпропетровської ОДА. – Випускники мають якісно підготуватися до ЗНО. Аби допомогти їм краще засвоїти матеріал, Дніпровська академія неперервної освіти підготувала відеоуроки з різних предметів. До їх створення долучилися професійні педагоги та методисти області. «Побувати» на онлайн- заняттях можна на YouTube-каналі Академії (<https://www.youtube.com/channel/UC2juEk-016PTcuYVG7SPloQ>), у рубриці «ЗНО на карантині».

Відеоуроки – з основних предметів, за якими випускники складатимуть ЗНО. Це математика, українська й англійська мови, історія України. Кожен триває від 15 до 20 хвилин. Такі уроки – у вільному доступі.

«Хочу звернути увагу батьків. Зараз саме на них – основна відповідальність за забезпечення комунікації дітей із учителями. Багато педагогів проводять уроки в онлайн-режимі – або через Skype, або за допомогою платформи Zoom. Головне завдання для батьків – слідкувати, аби діти мали гаджети та вчасно виходили на зв'язок із вчителями», – сказав ректор Дніпровської академії неперервної освіти Віктор Сиченко.

Наразі на Дніпропетровщині – майже 334 тисячі школярів. Із них 11-класників – 17,7 тисяч.

Довідка.

За інформацією Центру оцінювання якості освіти для участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та державній підсумковій атестації зареєстровано 362 723 особи, які обрали 1 179 842 тестування.

Для учнів (слушачів, студентів) закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, які 2020 року завершують здобуття повної загальної середньої освіти, обов'язковим є проходження ДПА у формі ЗНО із трьох предметів: українська мова та література (українська мова), математика або історія України (період ХХ – початок ХХІ століття), один навчальний предмет на вибір випускника. Результати ЗНО з цих предметів буде зараховано як результати ДПА за освітній рівень повної загальної середньої освіти. Для випускників минулих років не визначено обов'язкових предметів для проходження ЗНО.

Про дистанційне навчання школярів Дніпра говорили у прес-центрі каналу «Відкритий» з ректором Дніпровської академії неперервної освіти Віктором Сиченком. Уже неодноразово звучала фраза, що карантин – не канікули. І навчальний процес не може бути призупинений, навіть в умовах пандемії. Адже карантин рано чи пізно закінчиться, а знання здобувати потрібно.

Дистанційне навчання у Дніпрі: як вчитися і не виходити з дому

«Цей карантин став певним викликом для освітян, батьків і учнів. Виклик, який ми всі прийняли гідно. У Дніпрі та і в Україні таких випадків ще не було, щоб діти так довго не ходили до школи. Освітяни своєчасно реагували на ситуацію. І на сьогодні є усі необхідні засоби для навчального процесу поза закладами освіти», – сказав Віктор Сиченко.

Для дистанційного навчання школярі, вчителі та батьки мають мож-

ливість використовувати онлайн-ресурси: платформа Нова Українська Школа (НУШ), щодені трансляції онлайн-уроків для школярів на ТРК «Рада». Для оперативного інформування освітян щодо офіційних документів і дистанційної роботи департаментом освіти і науки облдержадміністрації створена група у соцмережі Facebook.

«Можу запевнити, що всі школярі будуть переведені до наступного класу

після контрольного оцінювання їхніх знань», – зазначив ректор Академії.

Наталія ГЕЙМАН, журналістка

В рамках IV-го етапу дослідно-експериментальної роботи «Науково-методичні засади створення інноваційної моделі STEM-освіти» 8 квітня відбулась онлайн конференція для педагогічних працівників експериментальних закладів, присвячена організації заходів у межах Європейської ініціативи STEMDiscoveryCampaign і Всеукраїнського фестивалю STEM-весна, а також особливостям онлайн комунікації в рамках STEM-проектів. У ній взяли участь 65 амбасадорів STEM, серед яких директори, заступники директорів, викладачі різних дисциплін експериментальних закладів, методисти методичних центрів і кабінетів Дніпропетровщини.

Онлайн-конференція «STEM-весна на Дніпрі» проведена фахівцями кафедри управління інформаційно-

освітніми проектами, науково-дослідної лабораторії інформаційних технологій та дистанційного навчання і навчально-методичної лабораторії інформаційних технологій та STEM-освіти Дніпровської академії неперервної освіти. У підготовці заходу взяли участь: координатор проекту «STEM на Дніпрі», методист Ольга Запорожець; завідувач НДЛ Володимир Дуднік; завідувач НМЛ Ольга Пилипенко.

Оксана Бутурліна, завідувач кафедри та керівник проекту «STEM на Дніпрі» окреслила учасникам основні напрямки діяльності педагогічної та учнівської спільнот у рамках Європейської STEM-кампанії, можливості організації та проведення STEM-заходів онлайн.

У конференції взяли участь: заступник директора Криворізького Цент-

рально-Міського ліцею Наталія Мостепан; заступник директора Криворізької СЗШ № 51 Ганна Новікова; вчитель інформатики Верхньодніпровської СЗШ № 2 Сергій Крижановський; директор Китайгородської СЗШ Томаківської селищної ради Олена Корнієнко; вчитель інформатики Дніпровської СЗШ № 97 Сергій Кружко; методист, вчитель англійської мови Дніпровського ліцею інформаційних технологій при ДНУ імені О. Гончара Ольга Сисоєва; заступник директора НВО «Солонянська середня загально-освітня школа № 1 І-ІІІ ступенів – Центр позашкільної освіти» Інна Пушко; заступник директора Марганецької спеціалізованої природничо-математичної школи № 11 Катерина

Новікова. Відбувся продуктивний обмін досвідом щодо використання онлайн-інструментів для розвитку віртуального STEM-середовища школярів і педагогів.

Відео- та презентаційні матеріали – за посиланням https://drive.google.com/drive/folders/1FWVcJUC8RSiXNU15GT-WU_u-j1HV5qv?usp=sharing

Оксана БУТУРЛІНА,
завідувач кафедри
управління інформаційно-
освітніми проектами Академії,
кандидат філософських наук

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ
до магістратури за спеціальностями:

- «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
- «МЕНЕДЖМЕНТ»
- (спеціалізація «Освітній менеджмент»)
- «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»
- (спеціалізація «Загальна педагогіка» та «Інклузивна освіта, корекційна педагогіка»)

Термін навчання 1 рік 4 місяці.
до аспірантури за спеціальністю:
• «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
Термін навчання 4 роки.

Як нас знайти?
м. Дніпро, вул. В.Антоновича, 70, I поверх,
к. 122, приймальна комісія,
телефон: (056)732-09-18
e-mail: rpkzvo@dano.dp.ua
сайт: dano.dp.ua

«К жизни, полной высокого смысла...»

Обласна творча філологічна майстерня Т.В. Твердохлєбової-Мізяк та Л.В. Земляної у 2019-2020 н.р. провела обласний конкурс на кращий учительський проект (спільнодію), присвячений 160-річчю від дня народження А.П. Чехова «К жизни, полной высокого смысла...». Жюрі визначило переможців:

Номінація «Читацька спільнодія». Наталія Іванівна Сіденко (СЗШ № 135, м. Дніпро) та Галина Іванівна Гудим (СЗШ № 132, м. Дніпро) – навчально-пізнавальний проект «Читацький марафон з літератури «Читают усі», «З Чеховим нема розлуки...» («С Чеховим разлуки нет...»).

Номінація «Кращий урок». Олена Юсупівна Нежуріна (Синельниківський НВК) – урок зарубіжної літератури для 6 класу «А.П. Чехов «Хамелеон». Викриття пристосуванства, підлабізництва в оповіданні Чехова».

Номінація «Кращий методичний проект». Обласна творча філологічна майстерня Світлани Ерністівни Ільчук (Людмила В'ячеславівна Мельник та Оксана Валеріївна Журавель, НВК № 1; Світлана Ерністівна Ільчук та Ольга Анатоліївна Яремчук, НВК № 2; Лілія Володимирівна Мироненко, СЗШ № 4; Ірина Володимирівна Байтемірова, СЗШ № 6; Вікторія Володимирівна Гаркуша та Раїса Іванівна Проценко, СЗШ № 9; Любов Юріївна Черевченко, НВО; Тетяна Володимирівна Мирошниченко Олена Іванівна Васильєва, ліцей, м. Покров) – «Літературно-художественная прогулка.

дошкільний навчальний заклад», м. Марганець) – «Система уроків з вивчення творчості А.П. Чехова в 6 класі»;

• Лариса Данилівна Шевченко (СЗШ № 2, м. Новомосковськ) – позакласний захід «Літературний вояж «В гостях у А.П. Чехова»;

• Наталія Анатоліївна Цуканова (СЗШ, с. Молодіжне Царичанського району) – електронний посібник «Цикл мультимедійних уроків за творчістю А.П. Чехова»;

• Тамара Миколаївна Лисякова (СЗШ № 99, м. Кривий Ріг) – урок зарубіжної літератури в 6-А класі «А.П. Чехов. Оповідання «Товстий і тонкий». Викриття пристосування, підлабізництва у творі. Роль художньої деталі. Символічність назви».

Переможці конкурсу під час проведення Mайстерfest будуть нагороджені дипломами та призамі, лауреати – відповідними сертифікатами.

Марина ЧУБАРОВА,
методист навчально-
методичної лабораторії
соціально-гуманітарних
дисциплін Академії

від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України вірусу COVID-19», **Міністерство освіти і науки України переносить терміни проведення третього (заключного) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2020» з квітня на вересень 2020 року.**

Заключний тур конкурсу згідно з наказом МОН від 23.03.2020 № 427 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» проходить з 17 по 25 вересня 2020 року.

від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України вірусу COVID-19», **Міністерство освіти і науки України переносить терміни проведення третього (заключного) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2020» з квітня на вересень 2020 року.**

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На виконання наказу МОН від 16 березня № 406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19» та роз'яснення МОН щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину (лист МОН від 23.03.2020 року № 1/9-173), з метою забезпечення у закладах освіти виконання освітніх програм, переведення працівників і здобувачів освіти на дистанційну форму роботи і навчання необхідно провести комплекс заходів для організації ефективної навчальної комунікації учасників освітнього процесу.

Просимо всіх учасників освітнього процесу дотримуватися протипідеміологічних вимог і наведених нижче рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину.

У ході організації дистанційного навчання чітко дотримуватися нормативно-правового забезпечення з цього питання, спираючись на такі документи: наказ МОН від 16 березня 2020 року № 406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19»; лист МОН від 13.03.2020 року № 1/9-160 «Щодо організації дистанційного навчання у закладах освіти під час карантину»; лист МОН від 23 березня 2020 року № 1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину»; положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН від 23 квітня 2019 року № 536; положення про дистанційне навчання, затверджене наказом МОН від 25.04.2013 № 466 зі змінами; положення про електронні освітні ресурси, затверджене наказом МОН від 01.10.2012 № 1060 у редакції від 19.07.2019; положення про інституційну форму здобуття ЗСО, затверджене наказом МОН від 23 квітня 2019 року № 536 та положення про дистанційне навчання, затверджене наказом МОН від 25.04.2013 № 466 визначають дистанційне навчання як індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Дистанційне навчання може бути реалізоване шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми здобуття освіти або використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання за різними формами здобуття освіти, їх поєднання.

На підставі розділу IV, п.п. 4.2, 4.6 положення про дистанційне навчання під час карантину заклади освіти можуть організувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання, що не потребує переведення здобувачів на дистанційну форму навчання. Навчання

осіб із особливими потребами (зокрема з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає застосування додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти.

В умовах надзвичайної ситуації та загальнодержавних протипідеміологічних заходів і в рамках реалізації права на автономію рішення про особливості організації освітнього процесу в умовах карантину приймається керівником закладу ЗСО. Рекомендуємо при визначені підходів урахувати: матеріально-технічне оснащення віддалених робочих місць педагогічних працівників; матеріально-технічні можливості здобувачів освіти; рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями і технологіями дистанційного навчання учасників освітнього процесу та провести заходи щодо підготовки педагогічних працівників до роботи з використанням обраних підходів до організації освітнього процесу, які прийняті наказом керівника закладу ЗСО; інформування учнівської та батьківської спільноти про застосовані підходи до організації освітнього процесу у закладі.

Положення про дистанційне навчання визначає, що освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється в таких формах: самостійна робота; заняття; контролльні заходи.

Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, урок, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші. Лекція, консультація, семінар, урок проводяться з учнями дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

Отримання матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час заняття забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Практичне заняття, яке

передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно, – в асинхронному режимі. Окрім практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Лабораторне заняття може проводитись дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій. До інших видів навчальних занять відносяться ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види занять можуть проводитись дистанційно – у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Практична підготовка здобувачів освіти, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затверджену закладом освіти програмою.

Контрольні заходи з навчальної

(тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені закладом і законодавством контролі знань, умінь і навичок, набутих здобувачем у процесі навчання.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно до рішення закладу дистанційно, з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференцій, експертних онлайн-систем, де автоматизовано оцінювання рівня навчальних досягнень за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

Веб-ресурси навчальних дисциплін (освітніх програм) можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовність виконання завдань, особливості контролю тощо; документи планування освітнього процесу (освітні програми, навчально-тематичні плани, розклади заняття); відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; мультимедійні лекційні матеріали; термінологічні словники; практичні завдання, віртуальні лабораторні, віртуальні тренажери, ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; із методичними рекомендаціями щодо їх використання; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії; педагогічні сценарії.

Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів освіти заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси на розсуд педагогічних працівників, які здійснюють освітню діяльність.

Звертаємо вашу увагу на те, що **вимоги до навчальних матеріалів**, які створюються та використовуються в межах застосування технологій дистанційного навчання, визначаються чинним положенням про електронні освітні ресурси.

Керівники закладів ЗСО повинні забезпечити відповідність навчальних матеріалів вимогам функціональності, безпечності, надійності функціонування, зручності використання, кросплатформності, відповідності освітнім стандартам, зasadам реалізації принципів державної політики цифрового розвитку та законодавству України щодо захисту авторських прав, а також дотримання провідних принципів сучасної дидактики: наочності, природовідповідності, врахування інтересів і можливостей здобувачів освіти тощо.

ОБЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ОПЛАТА ПРАЦІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Спираючись на вищезазначені документи, звертаємо увагу на те, що **облік навчальних досягнень** у період карантину проводиться в електронних версіях класних журналів. Згідно з Інструкцією з діловодства, у закладах ЗСО, затвердженою наказом МОН від 25 червня 2018 року № 676, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 року за № 1028/32480, заклади

освіти можуть створювати документи тимчасового (до 10 років включно) терміну зберігання лише в електронній формі за умови наявності відповідного технічного забезпечення з урахуванням вимог законодавства України.

Після відновлення роботи закладів по завершенню карантину у класних журналах датовано може зазначатися: тематика навчального матеріалу, домашні завдань, результати досягнень, а також форми роботи (дистанційні онлайн-консультації, відео-уроки, скайп-конференції, тестування тощо), що були проведені під час виконання освітніх програм із використанням технологій дистанційного навчання. Під час освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання може здійснюватися оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, що наразі фіксуватиметься вчителем (у зручний для нього спосіб), а в подальшому будуть занесені до відповідних сторінок класного журналу. Якщо технічні можливості не дозволяють провести оцінювання навчальних досягнень учнів дистанційно, рекомендовано відтермінувати його проведення до завершення епідеміологічної ситуації.

Завершення заповнення шкільної документації, зокрема класних журналів у друкованому вигляді, відтерміноване до нормалізації епідеміологічної ситуації.

Нагадуємо, що навчальні досягнення кожної дитини можуть бути доступними лише для її батьків або законних представників.

Оплата праці педагогічних працівників, які проводять дистанційне навчання, здійснюється на загальних засадах. Робочі години вчителя обліковуються відповідно до навчального плану занять у закладі ЗСО. Розклад занять і робочий час учителя в дистанційному режимі рекомендовано максимально наблизити до розкладів навчальних занять і поточного режиму роботи.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОСВІТНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Для здійснення обміну навчальними матеріалами можуть застосовуватися будь-які пристрої та інструменти: веб-сайти, електронна пошта; зокрема мобільний телефон, за допомогою якого можна організувати спільноту в соціальних мережах, мобільних додатках. Функціонування створених закритих спільнот у соціальних мережах (Вайбер/Телеграм/Фейсбук/Інстаграм) відбувається за визначеними спільно з батьками, педагогами і здобувачами освіти принципами організації груп і правилами спілкування, навчання, тестування.

Рекомендуємо застосовувати корпоративні мережі, які забезпечують спільну роботу учасників освітнього процесу, а також надають доступ до навчальної інформації та ІТ-сервісів, об'єднують їх на стаціонарних комп'ютерах і мобільних пристроях учасників, у системах зберігання даних, віртуальних ресурсах і хмарних службах в єдине інформаційне середовище. Додатки Google та Office 365, суттєво покращують можливості для колективної роботи та ефективної взаємодії.

Інструменти оцінювання

Сьогодні існує безліч сервісів Веб-2.0., які можна використати для оцінювання навчальних досвідів:

- <https://onlinetestpad.com/ua> – конструктор тестів, опитувань, кросвордів, ігор і комплексних завдань;
- <https://learningapps.org> – готові навчальні вправи та інструменти для створення тестів, завдань;

- форми Google, які дозволяють створювати анкети і тести;
- дошки Padlet – для розміщення виконаних робіт учнями класу.

Платформи для трансляції уроків онлайн, проведення веб-конференцій

Платформи Zoom, Hangouts, Skype, Cisco Webex дають вчителю потужний інструмент для мотивації та спілкування з учнями на відстані у безпечному середовищі. Zoom, Skype потребують встановлення додатків на пристрій. Для роботи з Hangouts користувачі повинні мати облікові записи Google.

ОГЛЯД СУЧASNIX ПЛАТФОРМ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

У різноманітті засобів організації електронного дистанційного навчання доцільно використовувати такі групи: 1) **авторські програмні продукти** (Authoring Packages) – дають змогу викладачеві самостійно розробляти навчальний процес на основі візуального програмування; 2) **системи управління контентом** (Content Management Systems – CMS) – дають змогу створювати каталоги графічних, звукових, аудіо-, відеозаписів, текстових та інших файлів і маніпулювати ними; 3) **системи управління навчанням** (Learning Management Systems – LMS) – дають можливість реєстрації та контролю доступу користувачів до системи і навчального контенту, а також можливість складання звітності та управління аудиторними і викладацькими ресурсами; 4) **системи управління навчальним контентом** (Learning Content Management Systems – LCMS) – концентруються на завданнях управління змістом навчальних програм і зорієнтовані на розробників контента, фахівців з методологічного компонування курсів і керівників проектів навчання.

Системи управління

Методичні рекомендації Дніпровської академії неперервної освіти

Продовження. Початок на стор. 4
 1) Schedule – відображає структуру курсу навчання, створену викладачем, та уможливлює перегляд навчальних матеріалів і вправ, участь у тестах, вирішення завдань і проведення досліджень; 2) у Media Center зберігаються статті, новини, книги, реферати, звіти, а також додаткова інформація, яка виходить за межі курсу; 3) Course Room – інтерактивне середовище, створене для спілкування студентів, ведення дискусій між собою та з викладачем; 4) Profiles містить інформацію про студентів і викладачів, їхні контакти (адреса, номер телефону тощо), відомості про освітній процес та ін.; 5) Assessment Manager є засобом, за допомогою якого викладачі оцінюють роботу кожного студента і повідомляють їому результати.

Програмний комерційний комплекс **WebTutor**, розроблений WebSoft, заснований на модульному підході і дає змогу на базі набору програмних модулів створювати гнучко налаштовувані системи, функціонал яких залежить від визначених завдань. Доступ до функціональних можливостей модулів забезпечується двома інтерфейсами WebTutor: інтерфейсом Портал і Адміністратор. Платформа охоплює декілька модулів: 1) модуль управління дистанційним навчанням (із вбудованим редактором навчальних курсів, інтерактивних вправ і тестів / контрольних запитань); 2) модуль управління навчальним порталом (має редактор інформаційних матеріалів, сховище організаційної структури, керує і модерує форуми); 3) шлюз для обміну інформацією з іншими системами (можливість завантаження даних з інших платформ, а також інтеграція з ними, експорт даних сховища тощо).

Claroline – платформа дистанційного навчання та електронної діяльності з відкритим кодом, яка поширюється на основі GNU General Public License. Сумісна з такими операційними системами, як Linux, Mac і Windows. Забезпечує інтуїтивно простий інтерфейс для адміністрування. В основу організації Claroline LMS покладено концепцію просторів, пов'язаних з курсом чи педагогічною діяльністю. Кожен із просторів забезпечений інструментарієм для створення, організації та управління навчальними матеріалами; можливостями для забезпечення взаємодії між користувачами тощо.

Комерційна платформа **Blackboard Learning System** є Web-платформою, яка дає змогу керувати віртуальним навчальним середовищем, створювати електронні освітні ресурси, забезпечувати віддалений доступ до освітніх ресурсів навчального закладу, здійснювати контроль освітнього процесу, надавати платформи для курсів ДН, накопичувати, структурувати, керувати доступом, поповнювати освітню базу, а також надавати засоби комунікації та інформування учасників. До її складу входять такі компоненти: «керування курсами» – сприяє створенню потоків студентів для спільного проходження навчання та посеместрового відслідковування міграції студентів; «редагування контенту» – за допомогою візуального редактора; «адаптація потоку» – керування навчальним процесом,

узгодження з навчальними програмами, заходами щодо звітності тощо; «складання плану» для використання збереженого або створення нового плану занять; «навчальні групи» – для встановлення послідовності занять; «курсовий пакет» – весь пакетований контент у форматі Blackboard (додаткова література, мультимедійні матеріали, опитувальники); «інструментарій педагога і студента» – глосарій, Electric Blackboard; «керування особистісною інформацією» – календар, список завдань, електронна пошта; «катестація» – надає можливості з перевірки рівня знань тих, хто навчається за допомогою програмних пакетів «оцінка», «завдання», «щоденник», «дошка звіту і підготовки».

Відтак, платформа Blackboard дозволяє автоматизувати такі основні сфери діяльності закладів освіти: підготовка освітніх матеріалів, дистанційне навчання, спільна науково-дослідна діяльність, облік і контроль персональних критеріїв освітнього процесу, ведення нормативно-довідкової інформації, спільна робота віддалених членів освітніх проектів.

Платформа **Prometheus** дозволяє проводити навчання та перевірку знань у корпоративних мережах і мережі Інтернет, окрім того, її можна використовувати як додатковий засіб для традиційних форм навчання. У системі реалізовані такі автоматизовані функції: управління навчальним процесом, розподіл прав доступу до освітніх ресурсів і засобів управління системою, розмежування взаємодії учасників освітнього процесу, ведення журналів активності користувачів навчального комплексу, навчання та оцінка знань в середовищі Інтернет, у корпоративних і локальних мережах.

Модульна об'єктно зорієнтована навчальна система **Moodle** є пакетом програмного забезпечення для створення курсів дистанційного навчання та web-сайтів. Цей проект був створений для підтримки та дослідження теорії «socialconstructionist framework of education» в Curtin University of Technology, Австралія. Moodle функціонує на серверах, які підтримують PHP і MySQL. Платформа Moodle – це повністю відкритий і вільно поширюваний проект. Основними особливостями Moodle є: 1) система спроектована з урахуванням досягнень сучасної педагогіки з акцентом на взаємодію між студентами, обговорення; 2) може використовуватися для дистанційного та очного навчання; 3) має простий і ефективний web-інтерфейс, дизайн має модульну структуру і легко модифікується; 4) підключення мовних пакетів (43 мови), що уможливлює досягнення повної локалізації; 5) студенти можуть редагувати свої особисті облікові записи, додавати фотографії; кожен користувач може вказати свій локальний час, в який для нього будуть переведені всі дати (наприклад, терміни виконання завдань); 6) підтримуються різні структури курсів: «календарна», «форум», «тематична»; кожен курс може бути додатково захищений за допомогою кодового слова; 7) багатий набір модулів-складових для курсів: Чат, Опитування, Форум, Глосарій,

Робочий зошит, Урок, Тест, Анкета, Scorm, Survey, Wiki, Семінар, Ресурс (у вигляді текста, веб-сторінки або каталогу); 8) зміни курсу з часу останнього входу користувача в систему, можуть відображатися на першій сторінці курсу; 9) майже всі тексти, що набираються, можуть редагуватися вбудованим WYSIWYG редактором; усі оцінки завдань можуть бути зібрані на одній сторінці (або у вигляді файлу); 10) доступний повний звіт щодо входу користувача в систему та роботи з графіками і деталями роботи з різними модулями; можливе налаштування e-mail (розсилки новин, форумів, оцінок і коментарів викладачів).

Найпростішою платформою для опанування вчителем можна назвати **Google Classroom**, що створює інтерактивне онлайн-середовище, у якому ви можете виконувати звичні навчальні завдання та проводити зустрічі.

Як працювати з учнями на відстані та не втратити звичної ефективності?

Збираємо учнів у віртуальному класі

Класна кімната від Google – хмарний сервіс. Інакше кажучи, за наявності комп’ютера, ноутбука або мобільного пристрою з доступом до Інтернету, ви та учні можете будь-якої хвилини долучитися до онлайн-класу. Власники комп’ютерів можуть знайти вкладку «Клас», натиснувши квадрат у правому верхньому куті браузера Google Chrome, а власники телефонів мають окремо встановити безкоштовний додаток через магазини «Play Market» чи «App Store».

Перейшовши до вкладки, ви потрапляєте в робочий кабінет, який спочатку буде порожнім. Натиснувши кнопку «+» у правому верхньому куті, ви можете додати віртуальний клас. Заповнивши назву групи, ви одразу ж отримуєте можливість додавати до неї учнів шляхом надсилання згенерованого програмою коду або посилання (на електронну пошту).

У «Google Classroom» можна додати до 250 людей, серед яких учні, батьки, а також інші вчителі.

Як керувати класом?

Клас має три основні кнопки/вкладки, вони ж підрозділи, завдяки яким відбувається керування навчанням – «Потік», «Завдання» і «Люди».

Вкладка «Потік» фактично є аналогом стрічки із соцмереж. Тут можна: писати повідомлення, кидати відео, посилання і світлини, ставити завдання.

Учні можуть коментувати матеріали чи просто спілкуватися один з одним. Саме тут відбудеться ваша основна комунікація з класом.

Вкладка «Завдання» є своєрідним щоденником, або ж дошкою, де вчитель залишає завдання, які мають виконати учні. Тут можна зберігати заздалегідь підготовлені завдання, які поширяються в одному або декількох класах через ваш приватний кабінет. Учні отримують завдання та бачать встановлений строк виконання, а виконавши, – натискають кнопку «Здати», після чого завдання опиняється у вчителя, який може виставити оцінку та відправити перевірену роботу учневі. Украї зручно і те, що ви можете прослідкувати, чи дивився учень завдання, чи навіть не відкривав надіслану їому вкладку.

У вкладці «Люди» можна побачити всіх присутніх онлайн (викладачів та одногрупників). Саме тут ви можете знайти конкретну особу та надіслати їй персональне повідомлення. Попросіть учнів заповнити профіль, вписавши ім’я та поставивши власне фото, – так буде простіше орієнтуватися.

Функції та можливості

Використовуйте «Google Classroom», аби відтворити звичайний шкільний клас у режимі онлайн. У вкладці «Потік» учні можуть лишати фото етапів роботи з власних зошитів, записувати відео створення поробки та ділитися посиланнями.

Завдяки додатку ви можете: надсилати матеріали всім учням одразу, дистанційно; збирати роботи онлайн, а не нести додому стоси зошитів; бачити статистику виконання; створювати анкетні опитування; планувати час розсилки завдань; налагоджувати невидиме для інших учнів індивідуальне спілкування з більш сором’язливими школлярами тощо.

Додаток є безкоштовним, також він захищений від втрати інформації (усі дані копіюються на Гугл-диск) та проникнення сторонніх осіб. А ще він неймовірно простий і зручний, завдяки чому і здобув всесвітню популярність.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Незважаючи на достатньо високий рівень цифрової грамотності педагогів, усе ж більшість із них мають недостатній досвід упровадження дистанційної технології навчання.

Для забезпечення ефективної організації освітнього процесу рекомендуємо сприяти підвищенню кваліфікації педагогічних працівників через використання онлайн-курсів за даною темою.

Корисні посилання:

1. Освіта Дніпропетровщини: управління, освітній процес. <https://www.facebook.com/groups/2733666720230029/> група для інформування освітян Дніпропетровщини щодо офіційних документів і дистанційної роботи департаменту освіти і науки онлайн-курсів за даною темою.

2. Рекомендації для вчителів-предметників від працівників Академії вчителям щодо організації дистанційної роботи зі здобувачами освіти: https://drive.google.com/drive/folders/1h97_57d6UhFCAwcwS9zq6ZKa4GC2fAl?usp=sharing

3. Навчання онлайн – як вчителям проводити відеоуроки <https://nus.org.ua/articles/navchannya-onlajn-yak-vychytelyam-provodyty-videouroky/>

4. 35 інструментів для дистанційного навчання – добірка НУШ <https://nus.org.ua/articles/30-instrumenty-dlya-dystantsiynogo-navchannya-dobirka-nush/>

5. Дистанційне навчання під час карантину: що робити школам, батькам і МОН <https://nus.org.ua/view/dystant-sijne-navchannya-pid-chas-karantynu-plan-dij-dlya-shkil-batkiv-i-mon/>

6. Сервіси дистанційного навчання для вчителів <https://thedigital.gov.ua/news/servisi-dystantsiynogo-navchannya-dlya-shkil-batkiv-i-mon/>

7. Освітній серіал «Карантин»: онлайн-сервіси для вчителів <https://osvita.dlia.gov.ua/>

8. Встановлення та налаштування ZOOM.US <https://www.youtube.com/watch?v=Bga37MkGOPY&feature=youtu.be>

9. Знайомимося з додатком Google Glassroom <https://drive.google.com/file/d/1AuOHoOz37gehOHnbXXb9x7>

NpOLCFWrmn/view?fbclid=IwA0SB1V_fCSGvmanxNn2pQcNWIk4qVcjajXpRvYpwGBWoAd3dgoU8eCw

10. Вебінар Антонії Букач «Використання додатків Google».

11. Вебінар Вікторії Богданової «Google Classroom – сервіс, що полегшує життя вчителя».

12. My storybook – сервіс для створення інтерактивної книги онлайн <https://www.mystorybook.com/> Покрокова інструкція з використання http://valyakodola.ucoz.ru/publ/distancijne_navchannja/distanwijne_navgchannja_instrumenti_rozmishhenija_navgchannja_dystantsiynogo_materialu_my_storybook_servis_dlja_stvorenia_interaktivnoji_knigi_onlajn-64-1-0-528?fbclid=IwAR0cVkuGfnUXuJbUmNEzu1OWccYh0KoSd8cyZbkNrhiyQgc3iJPbTVVDw

13. Flinga – веб-інструмент онлайн-середовища для спільної роботи <https://flinga.fi/> Покрокова інструкція з використання <a href="http://valy

Разом із колективом обласного навчально-реабілітаційного центру «Горлиця» ми започаткували проект «Щастя €!». В чому його сенс? Було вирішено підготувати збірник оповідань дітей з особливими потребами про почуття особистого щастя у житті. Книжка мала бути проілюстрована учнями й надрукована дітьми та вчителями у школі на заняттях з друкарства.

У проекті взяли участь 30 дітей різного віку: учні 3-го, 5-10-х класів НРЦ «Горлиця», педагоги та вчителі. Двадцять дітей розповіли свої історії, деякі з них – невеселі, але оптимістичні. Взагалі діти – сильні духом, сповнені надії на своє майбутнє, що дуже радус. Робота над проектом тривала півроку.

Книжка «Щастя €!» створена для дітей з особливими потребами. Своїм головним завданням ми вважаємо на прикладі наших вихованців довести, що щасливі миті у житті дітей, яких зазвичай вважають обмеженими у фізичних можливостях і сприйнятті світу, такі ж яскраві та різноманітні, як і у звичайних дітей, навіть глибші, навіть більш філософічні та екзистенційні – бо життя не надає їм певних можливостей на старті.

У збірнику розповідається про те, як діти з особливими потребами намагаються знайти своє місце у суспільстві, про їхнє життя у реабілітаційному центрі та родині, про спілкування з батьками, опікунами та вчителями, іншими дітьми, про хвилини щастя і роздуми про себе у майбутньому, про дорослішання та долання труднощів, про філософію дружби і стосунків з однолітками й дорослими у цьому непростому світі.

Чому я запропонувала запровадити цей проект у навчально-реабілітаційному центрі «Горлиця»?

Хоча я багато років працюю в інклюзивній освіті, цей проект виявився новим і для дітей, і для мене як вчителя. Коли Ольга Рєпіна, яка й вигадала ідею цієї книги, запропонувала керувати малюнковим циклом, робити разом із дітьми ілюстрації до оповідок, я залишки погодилася. Як і думала, – це був дуже цікавий досвід, і зараз ми вже запланували вихід наступної книжки чи альбому.

Робота над проектом виявилася надзвичайно цікавою, корисною і для мене, і для дітей. Ми краще відчули один одного, отримали велике задоволення від конструктивного спілкування. Малюючи ілюстрації до своїх оповідань, діти знову і знову переживали яскраві емоції: хвилювалися, раділи, іноді переоцінювали свою вчинки, позбуваючись негативних думок чи реакцій.

Мрії, фантазії, думки формуються у нашій голові за допомогою зображеній. Малюючи, діти розмірковували,

Бо знала: тут я знайду щирі серця педагогів і щасливі історії дітей, чий життєвий старт був не дуже яскравим.

Звідки назва? Вважаю, що твердження: щастя спрівіді €! – оптимістичне та життєстверджуюче. І навчати бачити його, навчати фіксувати свої відчуття на неповторних моментах життя – це одне із завдань літератури для дітей і педагогіки зокрема.

Оповідки «Діти для дітей. Щастя €!» розкривають поняття «особистого щастя дитини» шляхом реалізації особистісного ресурсу креативності учня у сфері творчості. Завдяки співпраці у спільному проекті та випуску «кreatивного продукту» при зачлененні вихованців центру до групи зі створення книжки, що відповідає сучасним тенденціям розвитку освітньої галузі та науково обґрунтованим моделям педагогічної роботи, відбувся розвиток рефлексивності, емоційної стабільності та стресостійкості, адекватної самооцінки дітей з особливими потребами.

Головна мета проекту: розвиток особистості учня з особливими потребами шляхом творчої співпраці у спільному літературному і художньому проекті з написання та друку книжки про власне життя.

Проект підтримала директор НРЦ «Горлиця» Світлана Лебідь. Ось що вона сказала про книжку «Щастя €!»: «Історії дітей, зібрані у цій книжці, на перший погляд здаються буденними, але вони такі щирі й проникливі. Аж до щему в серці! Адже вони родом із того неповторного часу і місця, коли віриш у дива – і вони трапляються, коли казкові сюжети раптом втілюються у реальність, коли світ схожий на суцільний, нескінченний подарунок. Ці час і місце – то країна Дитинства. І хоча цей світ для нас, дорослих, залишився в минулому, – наперекір часу, ми можемо знов зануритись у його дивну атмосферу разом із героями історій, які розповіли нам сьогоднішні мешканці цієї світлої країни Дитинства».

До речі, плануємо створення електронної книжки. Над цим зараз працюють фахівці Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Светлова.

Сподіваємося, що презентації і друкованого, і електронного варіантів нашого «Щастя» зможуть відбутися після закінчення карантину.

Ольга РЄПІНА, психолог, письменниця, керівник проекту «Щастя €!», м. Дніпро

ПІД КРИЛАМИ «ГОРЛИЦІ»

Разом із колективом обласного навчально-реабілітаційного центру «Горлиця» ми започаткували проект «Щастя €!». В чому його сенс? Було вирішено підготувати збірник оповідань дітей з особливими потребами про почуття особистого щастя у житті. Книжка мала бути проілюстрована учнями й надрукована дітьми та вчителями у школі на заняттях з друкарства.

У проекті взяли участь 30 дітей різного віку: учні 3-го, 5-10-х класів НРЦ «Горлиця», педагоги та вчителі. Двадцять дітей розповіли свої історії, деякі з них – невеселі, але оптимістичні. Взагалі діти – сильні духом, сповнені надії на своє майбутнє, що дуже радус. Робота над проектом тривала півроку.

Книжка «Щастя €!» створена для дітей з особливими потребами. Своїм головним завданням ми вважаємо на прикладі наших вихованців довести, що щасливі миті у житті дітей, яких зазвичай вважають обмеженими у фізичних можливостях і сприйнятті світу, такі ж яскраві та різноманітні, як і у звичайних дітей, навіть глибші, навіть більш філософічні та екзистенційні – бо життя не надає їм певних можливостей на старті.

У збірнику розповідається про те, як діти з особливими потребами намагаються знайти своє місце у суспільстві, про їхнє життя у реабілітаційному центрі та родині, про спілкування з батьками, опікунами та вчителями, іншими дітьми, про хвилини щастя і роздуми про себе у майбутньому, про дорослішання та долання труднощів, про філософію дружби і стосунків з однолітками й дорослими у цьому непростому світі.

Чому я запропонувала запровадити цей проект у навчально-реабілітаційному центрі «Горлиця»?

Хоча я багато років працюю в інклюзивній освіті, цей проект виявився новим і для дітей, і для мене як вчителя. Коли Ольга Рєпіна, яка й вигадала ідею цієї книги, запропонувала керувати малюнковим циклом, робити разом із дітьми ілюстрації до оповідань, я залишки погодилася. Як і думала, – це був дуже цікавий досвід, і зараз ми вже запланували вихід наступної книжки чи альбому.

Робота над проектом виявилася надзвичайно цікавою, корисною і для мене, і для дітей. Ми краще відчули один одного, отримали велике задоволення від конструктивного спілкування. Малюючи ілюстрації до своїх оповідань, діти знову і знову переживали яскраві емоції: хвилювалися, раділи, іноді переоцінювали свою вчинки, позбуваючись негативних думок чи реакцій.

Мрії, фантазії, думки формуються у нашій голові за допомогою зображеній. Малюючи, діти розмірковували,

Проект «Щастя €!».

Діти пишуть для дітей – інклюзія у творчості

висловлювали почуття, докладали зусиль, використовували набутий досвід, потребували допомоги, підтримки й поради.

До речі, проект протягом виконання змінювався, наповнювався новими сенсами: ми додали фото дітей та їхні автопортрети і розмістили їх поряд на сторінках. У тексті є завдання, знайти автора за фото і автопортретом.

Коли працювали з дітьми, відчула повне єднання з ними. Кожна дитина – це особливий світ зі своїми почуттями та правилами. Одні виявляли самостійність, швидкість у роботі; інші чекали підказки, допомоги. Але всі діти однаково старалися, дуже хотіли, щоб їхні малюнки сподобалися одноліткам. Добирали теплі яскраві фарби. Усі учасники проекту переймалися тим, як їх сприйматимуть інші. Дітлахи, які вже впоралися зі своїм завданням, не хотіли бути останньою. Вони уважно спостерігали за роботою інших, допомагали, радили, жартували та сміялися, раділи, відзначаючи себе на малюнках. Одна дівчинка спочатку відмовилася від участі у проекті, але, побачивши як працюють друзі, запитала, чи є ще «вільні місця у книзі». Працюючи над автопортретом, діти хотіли виглядати гарними, іноді навіть змінювали колір волосся. Дівчатка і хлоп'ята приділяли багато уваги зачіскам, рисам обличчя, одягу, прагнули, щоб усі побачили їх спортивними та модними. Школярі навіть вигадали гру: «Відгадай, – чий портрет», яка продовжувалася в мосму кабінеті кілька тижнів, коли учні інших класів приходили на перервах або у вільний час і просили показати малюнки та автопортрети, й намагалися вгадати своїх друзів чи однокласників – у школі всі один одного знають. Скільки було радощів від того, що вгадав, й здивування, що побачив свого друга іншим!

Можу констатувати: такі проекти дуже корисні для дітей, бо від роботи діти отримали радість, творча співпраця принесла щастя, гармонізувала їхній внутрішній стан. Тож ми разом із дітьми очікуємо наступного проекту. Скажу по секрету, що вже набралося багато потенційних учасників. Усі діти бажають взяти участь у творчих проектах школи!

Людмила ЖУРАВЧЕНКО, керівник художнього оформлення проекту «Щастя €!», вчитель НРЦ «Горлиця», м. Дніпро

Підтримуйте одне одного!

Я люблю іншим допомагати.

І мені також люди допомагають. Завжди. І вчителі, і друзі, і незнайомі.

Дуже я запам'яталася, як одного разу поверталася зі школи додому, а тут дощ розпочався. Я дісталася зі портфеля телефон, – щоб рідним зателефонувати, але не втримала його в руці...

Він упав просто в калюжку.

Я стою у розpacі – не знаю, що робити.

Навіть заплакала. Сльози течуть, а телефон у багнююці лежить.

Тут іде бабуся старенька, з парасолькою. Зупинилася поряд зі мною і питає:

– А чому ти плачеш? Щось трапилося?

– Я телефон у калюжку впustila. Тепер не знаю, що робити! – а сльози ще більше течуть... Телефон шкода.

– Ти не плач, у мене також колись таке трапилося, – відповіла мені бабуся. Треба телефон дістати з калюжі та

протерти насухо. Давай, я твій портфель потримаю!

Вона взяла мій портфель, ще й за руку мене тримала, коли я у калюжу зайшла та нагнулася...

– Ось тобі хустинка, протри телефон. З ним нічого не стало! – сказала бабуся й чисту хусточку мені подала. – Витирай його від багнюки.

Я почала хусточкою по телефону водити.

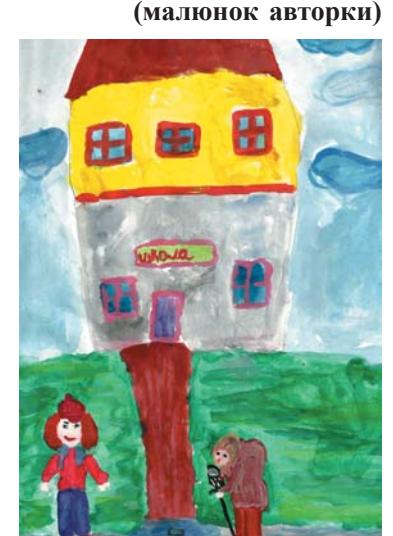
– Ось, диви, все нормальну! – бабуся не відходила від мене.

– А зараз спробуй зателефонувати комусь.

Я сказала, що зателефоную додому.

– Добре, давай, я ще почекаю, поки ти не перевіриш, чи працює телефон, – відповіла бабуся.

Я стала натискати кнопки на телефоні і побачила, що він працює. Зателефонувала додому, сказала, що йду зі школи, щоб мене зустрічали.

Виставка у Будинку мистецтв

Дніпровський будинок мистецтв розпочав черговий проект «Нас Великден єднає». Ідея та концепція віртуальної виставки декоративно-ужиткового мистецтва й атрибутів Великодніх свят полягає в активному відродженні народних традицій, пов'язаних зі святом Великодня. На своїй сторінці у Фейсбуці фахівці Будинку мистецтв щодня виставлятимуть роботи майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. За християнським звичаєм Великодній кошок завжди прикрашали вишитим рушником, який з давніх часів виконував роль оберега, а його символи мали велику енергетичну силу, тому що завжди вишивалися з любов'ю.

Валентина СЛОБОДА,
фахівець Будинку мистецтв, м. Дніпро

Святкуємо Великден разом з бібліотекою!

Довгоочікуваний день Воскресіння Христового є для нас невищерпним джерелом життя і радості. Український народ споконвіку шанобливо, з безмірною любов'ю готується до приходу весни, наповнюючи час Великого Посту та Пасхального період особливотою турботою про оновлення власної душі, приділяючи увагу родинній оселі, предметам побуту, святковому столу, різноманітним атрибутам, що підкреслюють значущість Великодня.

Під час карантину Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей, як і інші бібліотеки країни, перенесла свою роботу з користувачами в онлайн-режим. Пропонує своїм читачам дізнатися, як відзначають це свято не тільки в Україні, а й в інших країнах. Розповідає про духовні джерела наших предків – обряди та звичаї, щоб не загубити тієї ниточки, яка зв'язує нас із минулими поколіннями, щоб очистити і освятити свої душі. Сайт бібліотеки <http://biblio-child.dp.ua/> додає книги про народні українські традиції та звичаї. У кожній з них окремий розділ присвячено Великодню.

Сторінка бібліотеки «Мистецтво ОДБ» <https://www.facebook.com/profile.php?id=100049764882716> на Фейсбуці пропонує цікаві відомості про історію, символіку розпису, видатних майстрів-пісанкарів в Україні, майстер-класи з пісанкарства, а також інформацію про те, як можна розмалювати яйце за допомогою фарб, створюючи різні яскраві візерунки. Розповідаємо дітям, що набір продуктів у пасхальному кошику не випадковий. Складовою святкового Великоднього кошика мають бути: паска (баба, куліч), яйця (пісанки, крашанки, крапанки), шинка, ковбаса, сир, масло, хрін, сіль. Кошичок прикрашається зеленню (букшпаном або міртою) – символ безсмертя і вічного життя.

Пригадати рецепти випічки до свята або приготувати нові страви до Великоднього столу

допоможе сторінка відділу обслуговування дітей середнього та старшого віку бібліотеки «Книжкова поліця» <https://www.facebook.com/profile.php?id=100049739115107>.

Сторінка відділу обслуговування дошкільників і дітей молодшого віку «Знайлики Читайлики» <https://www.facebook.com/profile.php?id=100015519422901> пропонує безліч корисної інформації: #Залишайся в домашній історії України, #Читаємовдома, #Читає АВТОР, лялькові вистави, майстер-класи, BiblioRadio, вікторини, в тому числі і Великоднього змісту.

Заходи онлайн проходять і в бібліотеках для дітей Дніпропетровщини. Карантин – це можливість вчитися, пізнавати цікаве та мандрувати світом книжок, де криється багато цікавого, корисного, повчального. Впродовж карантину працівники бібліотек не припиняють працювати і готують до Великодня різноманітні заходи.

Так, працівники відділу обслуговування дітей Межівської центральної публічної бібліотеки підготували віртуальну книжкову виставку «Хай буде з вами Великодня казка», яку вже можна переглянути на сторінці відділу у мережі Фейсбуку, а також провели онлайн майстер-клас з виготовлення Пасхального дерева.

Фахівці Центральної дитячої бібліотеки м. Нікополя та центру родинного читання «Дивосвіт» створили цикл «Великодній

Марафон і конструкції з Lego

Є багато свят, які люблять діти. Але одним із головних є весняне свято – Великден.

Вчителі Дніпровської СЗШ № 124 у Фейсбуці запропонували всім бажаючим взяти участь у виготовленні Великодніх конструкцій з Lego та поділитися з ними світлинами. Такі поробки розвивають моторику рук, тренують координацію рухів; розвивають логічне мислення, творче мислення та орієнтування у просторі.

Школа оголосила онлайн-марафон «Свято Великодня». Учні цього закладу освіти мають сфотографувати або зняти відео, як родина готується до цього свята: печуть паски, фарбують яйця, виготовляють поробки тощо. Свої фото можна публікувати на Фейсбуці з відміткою @Середня загальноосвітня школа 124 або передавати у Вайбері класному керівникові.

До свята весни і Великодня для вчителів, учнів та їхніх батьків з 15 по 24 квітня проведено Конкурс на крашу STEM-пісанку

Конкурсанти надавали 3 фотографії (пісанку, учасник з пісанкою, колаж), а також Великоднє привітання STEM-спільноті. Пісанки мали бути виготовлені із пап'є-маше, пінопласту, деревини тощо. В орнаментах на пісанках – ідеї STEM-освіти.

Роботи будуть розміщені в https://instagram.com/stem_nad_dnipro/. При визначенні переможця члени журі врахуватимуть кількість зображеніх вподобаючих (лайків).

Ольга ЗАПОРОЖЕЦЬ,
методист навчально-методичної лабораторії інформаційних технологій та STEM-освіти Академії

workshop «Радість з неба сяявляє, Пасха красна день вітас», який включає майстер-класи цікавих ідей прикрашання пісанок «Великодні дива» і «Крашанки з натуральних барвників», а також пісанковий віршограй «Разом читасмо – Великден прославляємо».

Фахівці бібліотек для дітей м. Дніпра проводять цикли майстер-класів, а також святковий віртуальний Великодній вернісаж дитячих малюнків.

Віртуальну книжкову виставку «Великден на гостини просить» підготували фахівці Петропавлівської бібліотеки для дітей, а Дніпровської районної бібліотеки для дітей – два віртуальні майстер-класи «Петриківський розпис пісанки на ватмані» та «Виготовлення підставки для Великодніх яєць».

Майстер-клас із виготовлення «Великодніх курчат» пропонують фахівці Новомосковської міської бібліотеки для дітей. А фахівці бібліотеки-філії № 15 з м. Кривого Рогу створили народознавчий онлайн календар «Ясний Великден дітворі приніс Янгол на крилі».

Бібліотеки для дітей працюють

під девізом: «Карантин – не привід сумувати, треба Великден святкувати!»

Великден – велике та світле свято. Нехай воно наповнить наші серця світлими почуттями надії і віри, що все буде добре!

Ольга ПРОКОПОВИЧ-ТКАЧЕНКО, директор

Дніпропетровської обласної

бібліотеки для дітей

Великодні прикраси творимо родиною

Свято, яке наближається, – Великден. Свято радості, віри в краще життя, надії. Саме це світле Свято навчає нас тому, що якими б скрутними не були часи, життя продовжується і в ньому завжди є підстава для радості. Ми чекаємо його всі, – від малечі до дорослих, не зважаючи на карантин та заходи із самоізоляції.

Як же організувати власне дозвілля або знайти оригінальні ідеї з користю для себе?!! «Світловка» знає!!!

На Великден прийнято робити і дарувати один одному маленькі подарунки. Арт-студія «Щастя у подарунок» з Тетяною Чуйко та працівниками відділу абонементу Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Свєтлова Інна Кондакова і Тетяна Дроненко приготували чудові майстер-класи «Великодній заєць», «Весняна пташка» та «Краса Великодня». За посиланнями в кінці статті ви знайдете відеоролики, в яких наші майстрині докладно розповідають і показують, як виготовити цікаві милі прикраси і подарунки до свята для рідних і близьких.

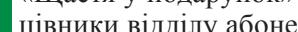
Долучайтесь до нас разом зі своїми дітками.

Усім гарних свят, здоров'я та родинного затишку!
<https://www.facebook.com/dobm.dp.ua/videos/244141776780537/>
<https://www.facebook.com/watch/?v=229040594835537>
<http://dobm.dp.ua/?p=2794>
<http://dobm.dp.ua/?p=2788>

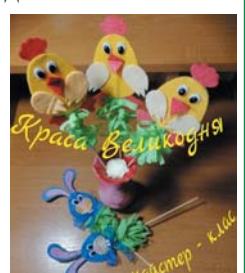
Серпентина ІВАНОВА, провідний бібліотекар Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Свєтлова

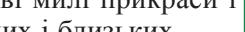
Великодні прикраси

творимо родиною

Краса Великодня

майстер-клас

Мос Придніпров'я.
Квітень

3 • 110 років тому (1910 р.) народився **Йосип Овксентійович Білополий**, художник. Працював у галузі станкового живопису. Створив численні портрети видатних людей нашого краю. Помер 19 листопада 1984 р., похований у Дніпропетровську.

4 • 90 років тому (1930 р.) у **Павлоградському районі почалося повстання селян** проти радянської влади, центрами якого стали села Богданівка і Тернівка поблизу Павлограда. На боротьбу з повстанцями був кинутий каральний загін із 35 чекістів і двох сотень міліціонерів, що діяв під контролем начальника особливого відділу ДПУ Зіновія Галицького, який доповідав про хід операції безпосередньо генсеку ЦК КПУ(б) С.В. Косюру. Після придушення повстання було засуджено 210 осіб. 27 повстанців стратили.

7 • 130 років тому (1890 р.) у с. Запоріжжя-Кам'янському (нині – у складі м. Кам'янського) народився **Олександр Аріанович Аленич**, вчений-астроном. Досліджував метеорити. Помер 24 квітня 1923 р. у Кам'янці-Подільському.

9 • 245 років тому (1775 р.) у **слободі Карнаухівка** (сучасне село, підпорядковане Південному району Кам'янського) освячено новозбудовану дерев'яну **церкву святої Варвари**.

10 • 105 років тому (1915 р.) у Катеринославі почалося будівництво й обладнання **Дослідної станції з дослідження та добуванняй йоду з морських водоростей** під керівництвом професора Л.В. Писаржевського.

13 • 85 років тому (1935 р.) народився **Олександр Леонідович Сопелькін**, художник. Відомий у галузі монументально-декоративного мистецтва, станкового розпису, графіки.

14 • 90 років тому (1930 р.) народився **Микола Степанович Боровський**, художник. Відомий у галузі станкового живопису. Помер 26 квітня 1998 р., похований у Дніпропетровську.

15 • 95 років тому (1925 р.) у с. Костромочка Дніпропетровської області народився **Григорій Гордійович Шишко**, художник. Помер 29 серпня 1994 р.

18 • 85 років тому (1935 р.) став до ладу **Нікопольський південно-трубний завод**. Із 2000 р. – ЗАТ «Нікопольський завод сталевих труб «НОТИСТ».

23 • 120 років тому (1900 р.) у селі Попівка Павлоградського повіту народився **Михайло Олександрович Коростовцев**, історик Давнього Сходу, егіптолог, академік Академії наук СРСР. Помер 12 жовтня 1980 р. у Москві.

25 • 85 років тому (1935 р.) народився **Костянтин Костянтинович Чернишов**, поет і художник. Помер 5 лютого 2010 р.

27 • 185 років тому (1835 р.) у Катеринославі народилася **Віра Петрівна Желіховська**, в дівоцтві Ган, російська дитяча письменниця. Померла в Петербурзі 5 (17) травня 1896 р. Похована в Одесі.

30 • 55 років тому (1965 р.) у Кривому Розі засновано **Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат** – підприємство з видобутку і збагачення залізняку.

Квітень • 45 років тому (1975 р.) у Дніпропетровську створено державний проектний інститут **«Дніпростальконструкція»**. **Подала Марина Шилкіна**, завідувач краснавчого відділу ДОУНБ (з календаря «Мос Придніпров'я»)

Мос Придніпров'я. 2 квітня – Міжнародний день дитячої книжки

Мос Придніпров'я

Квітень

3 • 110 років тому (1910 р.) народився **Йосип Овксентійович Білополий**, художник. Працював у галузі станкового живопису. Створив численні портрети видатних людей нашого краю. Помер 19 листопада 1984 р., похований у Дніпропетровську.

4 • 90 років тому (1930 р.) у **Павлоградському районі почалося повстання селян** проти радянської влади, центрами якого стали села Богданівка і Тернівка поблизу Павлограда. На боротьбу з повстанцями був кинутий каральний загін із 35 чекістів і двох сотень міліціонерів, що діяв під контролем начальника особливого відділу ДПУ Зіновія Галицького, який доповідав про хід операції безпосередньо генсеку ЦК КПУ(б) С.В. Косюру.

5 • 85 років тому (1935 р.) народився **Олександр Аріанович Аленич**, вчений-астроном. Досліджував метеорити. Помер 24 квітня 1923 р. у Кам'янці-Подільському.

6 • 245 років тому (1775 р.) у **слободі Карнаухівка** (сучасне село, підпорядковане Південному району Кам'янського) освячено новозбудовану дерев'яну **церкву святої Варвари**.

7 • 105 років тому (1915 р.) у Катеринославі почалося будівництво й обладнання **Дослідної станції з дослідження та добуванняй йоду з морських водоростей** під керівництвом професора Л.В. Писаржевського.

8 • 90 років тому (1930 р.) народився **Микола Степанович Боровський**, художник. Відомий у галузі станкового живопису. Помер 26 квітня 1998 р., похований у Дніпропетровську.

9 • 85 років тому (1935 р.) народився **Олександр Леонідович Сопелькін**, художник. Відомий у галузі монументально-декоративного мистецтва, станкового розпису, графіки.

10 • 95 років тому (1925 р.) у с. Костромочка Дніпропетровської області народився **Григорій Гордійович Шишко**, художник. Помер 29 серпня 1994 р.

11 • 85 років тому (1935 р.) став до ладу **Нікопольський південно-трубний завод**. Із 2000 р. – ЗАТ «Нікопольський завод сталевих труб «НОТИСТ».

12 • 120 років тому (1900 р.) народився **Михайло Олександрович Коростовцев**, історик Давнього Сходу, егіптолог, академік Академії наук СРСР. Помер 12 жовтня 1980 р. у Москві.

13 • 85 років тому (1935 р.) народився **Костянтин Костянтинович Чернишов**, поет і художник. Помер 5 лютого 2010 р.

14 • 185 років тому (1835 р.) у Катеринославі народилася **Віра Петрівна Желіховська**, в дівоцтві Ган, російська дитяча письменниця. Померла в Одесі 5 (17) травня 1896 р. Похована в Одесі.

15 • 55 років тому (1965 р.) у Кривому Розі засновано **Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат** – підприємство з видобутку і збагачення залізняку.

16 • 45 років тому (1975 р.) у Дніпропетровську створено державний проектний інститут **«Дніпростальконструкція»**. **Подала Марина Шилкіна**, завідувач краснавчого відділу ДОУНБ (з календаря «Мос Придніпров'я»)

«Таємниця козацької шаблі»

Розробка уроку української літератури (5 клас)

Примітка: розробка уроку передбачає як класну роботу, так і дистанційне навчання.

Тема уроку: Історичне минуле нашого народу в житті сучасної людини. Екзотика старовинних українських замків (за прочитанням твором Зірки Мензатюк «Таємниця козацької шаблі»).

Мета уроку: розвити читацьку компетентність учнів 5 класу; навчити аналізувати та порівнювати; сформувати навички практичного застосування отриманих знань з української літератури, історії, географії; сприяти формуванню національно-патріотичної свідомості.

Тип уроку: урок-подорож.

Обладнання: інтерактивна дошка або комп’ютер з доступом до інтернету, малюнок козацької шаблі.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань

Доброго дня, любі учні! Сьогодні на нас чекає незвичайний урок! Урок-подорож! Уже зараз ми вирушаємо у захопливу мандрівку історичними місцями України слідом за головними героями повісті Зірки Мензатюк «Таємниця козацької шаблі»!

Вправа «Аутотренінг». Пропоную нам усім налаштуватись на роботу та впевнитись у власній готовності.

Повторюємо разом:

Ми – творчі! Ми спритні!

Цікаві й амбітні!

Рушаймо, навчаймося,

Про все дізнаваймося!

У подорож разом

Цілісніким класом

Усі таємниці шаблі й козацтва

Розкриє наше сучасне юнацтво!

II. Мотивація діяльності

Сьогодні на уроці маємо працювати пліч-о-пліч, щоб досягти бажаного результату.

А саме: дізнатись про надзвичайні історичні місця, деякі з них навіть входять до складу 7 чудес України, бо не лише мають надзвичайну історію, але є пам'ятками про наше минуле. Саме такими місцями подорожували герої твору Зірки Мензатюк, який ми з вами прочитали. До речі, давайте згадаємо, з ким же ми познайомилися у «Таємницях козацької шаблі»?

/Учні відповідають/.

III. Сприйняття та засвоєння матеріалу

Пригадаймо, що ми знаємо про Зірку Мензатюк?

(На допомогу вчителю, біографія за посиланням: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=8081>).

Вправа «Вільний мікрофон».

– Чи любите ви мандрівати?

– Який транспорт частіше обираєте для подорожей?

– Де востаннє бували?

– куди б хотіли здійснити подорож незабаром?

Я пропоную вам зараз відправитись у подорож до козаків. Але перед тим давайте визначимось із тим, хто такі козаки та як вони використовували шаблю? Яким транспортом подорожували?

/Відповіді учнів/.

Цікаво знати. Шабля здавна вважалася символом козацтва, оскільки козаки завжди з пошаною ставилися до цього виду зброї, називаючи її «сестрицею» чи «жіночкою».

Щоб на власні очі переконатись у вправності козаків з володінням шаблею, запрошую вас до козацького осередку.

(Перегляд відео про козаків за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=Vo9Kzgb3bXs>, <https://www.youtube.com/watch?v=bKPdSgl60ew>)

Вправа «Гроно». Навколо малюнку шаблі на дощці учні мають записати асоціації, які викликає в них дана зброя.

Подобалось подорожувати й героям твору «Таємниця козацької шаблі». Давайте пригадаємо, які історичні місця України згадані у творі?

(Перегляд презентації до уроку з фотографіями та описом історичних пам'яток. На допомогу вчителю посилання на авторську презентацію: <https://drive.google.com/file/d/15LpH2zvr2c1WNvRlhJUgX9sdeK9pjX/view?usp=sharing>).

IV. Узагальнення і систематизація знань

Тепер ми знаємо про визначні культурні пам'ятки історії України, а щоб закріпити знання пропоную виконати вправу.

(Для вправи знадобиться інтерактивна дошка, або комп’ютер, що має підключення до інтернету. За допомогою програми LearningApps створюємо завдання на впорядкування – потрібно встановити послідовність подорожі головних героїв, відповідно до картинок історичних місць. Картинки можна використовувати з попередньої презентації).

Герої твору шукали скарб – шаблю, але чи замисловались вони